

Από τη
Χρυσάνθη Λαμπροπούλου

clamproulou@dimokratianews.gr

Φωτό: Χρήστος Ζήνας

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ (ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ) ΠΟΥ «ΖΩΓΡΑΦΙΖΟΥΝ» ΣΤΟΝ ΤΟΙΧΟ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ο Γιάννης Δημητριάδης και ο Θοδωρής Παπαθεοδώρου γεμίζουν την Αθήνα με «παράξενα» γκράφιτι, που αν αποκρυπτογραφηθούν με τον κώδικα QR (για τα smartphones) αποκαλύπτουν στίχους, κυρίως νέων δημιουργών

ΟΤΑΝ το σπρέι κι ένα στένσιλ ζωγραφίζουν ποιήματα στους τοίχους της Αθήνας, η τέχνη ντύνεται σημαία της επανάστασης και κηρύσσει τον πόλεμο στη μιζέρια. Αρκεί κανείς ν' ανοίξει τα μάτια στο αναπάντεχο ζύπνημα. Ο Γιάννης Δημητριάδης, ποιητής και μεταφραστής και ο Θοδωρής Παπαθεοδώρου, διδάκτωρ Πληροφορικής, παιδιά της κρίσης και οι δύο, με πτυχία και όνειρα που προσπαθούν να στριμώξουν στην Ελλάδα, δεν καταθέτουν εύκολα τα όπλα. «Βγάζουν» τη γλώσσα σε όσα και όσους προσπαθούν να καταβάλουν την όρεξή τους για δημιουργία και μας καλούν να λάβουμε μέρος στο πιο προκλητικό παιχνίδι της πόλης, με την κωδική ονομασία «codepoetry».

Γνωρίστηκαν τυχαία, η αγάπη τους για το ελεύθερο λογισμικό τους έφερε κοντά και σύντομα αποφάσισαν να σκηνοθετήσουν έναν «κρυμμένο θησαυρό» μέσα στην πόλη, με λάφυρο την ποίηση. Το αποτέλεσμα της δημιουργικής σύμπλοξης της τεχνολογίας με την τέχνη είναι κάτι παράξενο «ιερογλυφικά» που κυκλοφορούν «αδέσποτα» στους τοίχους, στα πεζοδρόμια και τα πεζούλια της Αθήνας, προοδίδοντας μια νότα αποκρυφισμού στην καθημερινότητα των κατοίκων της πρωτεύουσας. Αποτυπωμένα με σπρέι, σε τετράγωνο σχήμα, τα περίεργα σχέδια μοιάζουν με τον γραμμωτό κώδικα (bar codes) που φέρουν πολλά καταναλωτικά προϊόντα ευρείας χρήσης. Το παράξενο θέμα εκπλίσσει όσους βρεθούν ξαφνικά μπροστά του, αφού είναι αδύνατο να αποκρυπτογραφήσουν το αίνιγμα αν δεν διαθέτουν έξυπνο κινητό (smartphone).

«Σκεφτόμασταν τρόπους να συνδυάσουμε τις δύο μεγάλες αγάπες μας, την τεχνολογία με την ποίηση και καταλήξαμε στο codepoetry» αναφέρει ο Θοδωρής Παπαθεοδώρου και εξηγεί το μουσικό που κρύβεται πίσω από τα μικροσκοπικά γκράφιτι. «Πίσω από κάθε τέτοιο σχήμα κρύβεται ένα ποίημα. Αρκεί να σαρώσει κανείς με το κινητό του το γκράφιτι και αμέσως θα εμφανιστούν μπροστά του στίχοι». Χρησιμοποιώντας την τεχνολογία κωδικοποίησης QR, οι δύο εμπνευστές του εγχειρήματος κωδικοποιούν ποίηση νέων Ελλήνων δημιουργών και τη θέτουν σε δημόσια «διαβούλευση» στο κέντρο της Αθήνας. «Ο κώδικας QR είναι ένας σύνδεσμος μεταξύ του εικονικού και του φυσικού

▲ Ο Γιάννης Δημητριάδης και ο Θοδωρής Παπαθεοδώρου ζωγραφίζουν ένα από τα γκράφιτι που κρύβει στίχους από ποίηση

κού κόσμου» συμπληρώνει ο Γιάννης Δημητριάδης και εξηγεί πώς η εμπορική χρήση του μπορεί να αξιοποιηθεί για την προώθηση της τέχνης: «Παρόμοιους κωδικούς βρίσκει κανείς στα προϊόντα ευρείας κατανάλωσης ή ακόμα και σε περιοδικά.

Σαρώνοντας με το κινητό τον κωδικό, ο αναγνώστης κατευθύνεται αμέσως στην ιστοσελίδα του καταστήματος, από όπου μπορεί απευθείας να παραγγείλει το προϊόν και να το παραλάβει στο σπίτι του. Εμείς χρησιμοποιήσαμε αυτήν την τεχνολογία για να προάγουμε όχι κάποιον εμπορικό σκοπό, αλλά την τέχνη».

Παιχνίδι για λίγους;

Απαντώντας σε όσους τους κατηγορούν για ελιτισμό, αφού για να αποκρυπτογραφήσει κάποιος το ποίημα απαραίτητη προϋπόθεση είναι

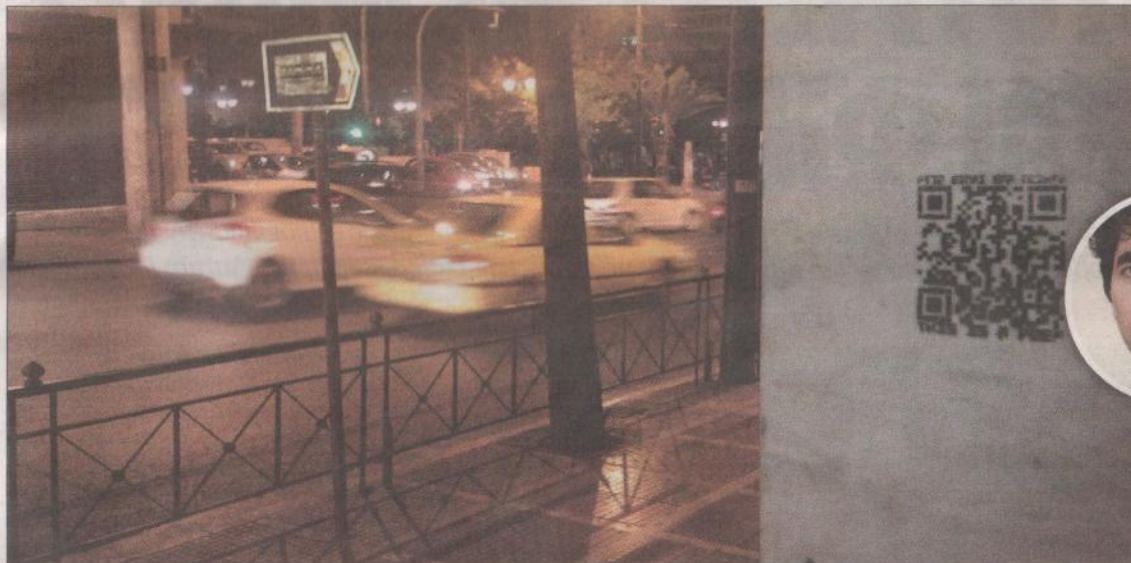
να διαθέτει smartphone, ο Γιάννης αντιλέγει: «Ακόμα και η χρήση της γλώσσας δημιουργεί αποκλεισμούς. Σκοπός μας δεν ήταν να αποκλείσουμε ορισμένους, όσο να προσδώσουμε στην όλη διαδικασία το στοιχείο της έκπληξης και του παιχνιδιού. Παράλληλα, θέλαμε να αξιοποιήσουμε ένα νέο κανάλι επικοινωνίας, πολύ προσιτό σε νεότερους ανθρώπους, όπως είναι τα smartphones κινητά τηλέφωνα».

Την εξίσου σημαντική επίδραση του μέσου συμπληρωματικά με εκείνη του μηνύματος, ως προς τον τρόπο που επέλεξαν να επικοινωνήσουν τη σύγχρονη ελληνική ποίηση, σημειώνει ο Θοδωρής:

«Μπορείς να διώξεις έναν πιτσιρικά, δείχνοντάς του ένα ποίημα του Ελύτη. Όταν όμως του παρουσιάσεις έναν κώδικα και τον βάζεις στη διαδικασία να ψάξει μόνος του και να ανακαλύψει τι κρύβεται πί-

▲ Στον σταθμό του μετρό και σε τοίχο της πλατείας Συντάγματος δύο από τα κωδικοποιημένα ποιήματα

σω, τότε όλο αυτό γίνεται παιχνίδι. Δεν θέλαμε παθητικούς αποδέκτες της ποίησης, αλλά να απευθυνθούμε σε ενεργούς παραλήπτες».

Η δημιουργικότητα

Η καταθλιπτική ελληνική πραγματικότητα συνθέτει το πεδίο της «μάχης» που δίνουν καθημερινά οι δύο φίλοι προκειμένου να παραμένουν

δημιουργικοί, ο καθένας στον χώρο του. «Κάθε φορά που βγαίνουμε για γκράφιτι με τον Γιάννη, είναι για εμένα κάτι σαν ψυχανάλυση. Αντί να πληρώνω ψυχολόγο πηγαίνω έναν περίπατο με τον Γιάννη, ζωγραφίζουμε τους τοίχους, μιλάμε για τέχνη και για όλα όσα μας απασχολούν και γυρνάω στο σπίτι μου ελαφρύτερος» σχολιάζει με μια δό-

ση αυτοσαρκασμού ο Θοδωρής. Ως διδάσκων στη Σχολή Καλών Τεχνών τους τελευταίους μήνες, έμαθε να υπολογίζει μόνο στη φαντασία τη δική του και των φοιτητών προκειμένου να αντιπαρέλθουν την έλλειψη τεχνικών μέσων, που απειλεί πλέον ανοικτά τα πανεπιστήμια, όπως λέει.

Για τον Γιάννη η κρίση λειτουργεί περισσότερο σαν «λίπασμα» στο φυτώριο της τέχνης, αφού πιστεύει ότι η δημιουργικότητα ανθεί πιο εύκολα σε τραχύ έδαφος και κάτω από αντίξοες συνθήκες. «Μου περνάει από το μυαλό να φύγω κι εγώ στο εξωτερικό, ακολουθώντας τους φίλους μου. Όμως σκέφτομαι ότι αυτή τη στιγμή το κλίμα στην Ελλάδα ευνοεί την τέχνη, η οποία δεν προκύπτει όταν είναι όλα εύκολα και τακτοποιημένα. Αντιθέτως, χρειάζεται κάποιες μορφές αντίστασης».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Ο μεταφραστής με δύο πτυχία πανεπιστημίου

Ο Γιάννης Δημητριάδης γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα από πατέρα Έλληνα και μητέρα Γαλλίδα. Σπούδασε Φιλοσοφία και Ψυχολογία στην Ελλάδα και ακολούθως έζησε στο Παρίσι, εργαζόμενος ως μεταφραστής. Τα τελευταία χρόνια ζει, εργάζεται και δημιουργεί στην Αθήνα, συνδυάζοντας το ενδιαφέρον του για τους υπολογιστές με την ποίηση. Η πολύωρη ασχολία του σε μεγάλη γαλλική εταιρία στον τομέα της τεχνικής υποστήριξης, δεν τον εμποδίζει να μεταφράζει παράλληλα Γάλλους ποιητές στα ελληνικά, ενώ ταυτόχρονα προετοιμάζει τη δική του συλλογή ποιημάτων.

ΘΕΟΔ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ο διδάκτορας της τεχνητής νοημοσύνης!

Ο Θοδωρής εγκατέλειψε την Ελλάδα στην ηλικία των 17 ετών προκειμένου να σπουδάσει Φιλοσοφία και Ψυχολογία στην Αμερική. Συνέχισε τις σπουδές του στην Αγγλία, σε ένα εντελώς διαφορετικό αντικείμενο, με μάστερ στην Γληροφορική και διδακτορικό στην Τεχνητή Νοημοσύνη. Επέστρεψε στην Ελλάδα το 2008 για να εργαστεί στην οικογενειακή επιχείρηση λίγο πριν «σκάσει η βόμβα», όπως λέει, στην Ελλάδα. Από το φθινόπωρο διδάσκει Υπολογιστικά Μέσα στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Ψηφιακές Μορφές Τέχνης της Σχολής Καλών Τεχνών, βοηθώντας τους επιδοξους καλλιτέχνες να δημιουργήσουν διαδραστικά έργα.

▲ Η προετοιμασία για τη δημιουργία του graffiti

Η έντρομη νοικοκυρά που αντέδρασε

Την «ασυλία» που απολαμβάνουν περιγράφουν οι δύο «πειρατές» της ποίησης, διηγούμενοι με καμάρι τις αντιδράσεις των πολιτών όταν «συλλαμβάνονται» επ' αυτοφώρω. Είναι μεσημέρι και εκείνοι ετοιμάζονται να αφήσουν ακόμα ένα ανεξίτηλο σημάδι στον τοίχο ενός σπιτιού στο Μοναστηράκι, όταν έντρομη μια νοικοκυρά βγαίνει στο μπαλκόνι φωνάζοντας «τι κάνετε εκεί πέρα βρε!». Αμέσως, μια γειτόνισσά της τρέχει να τους προλάβει και να τους εμποδίσει. Ο Γιάννης όμως αποδεικνύεται ετοιμόλογος: «Είναι παγκόσμια ημέρα ποίησης! Ένα ποίημα ζωγραφίζουμε.» Η γυναίκα κοντοστέκεται. Ζυγίζει την απάντησή της. «Ε, άμα είναι ποίημα, ασ' το...», λέει και γνέφει με ουγκατάβαση προς το μπαλκόνι της γειτόνισσας.